

NARODNI DNEVNIK

Izaja vsak dan opoldne, izveniš nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 582.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu štov. 12.000.

Stalnost sodnikov.

Ko je slovenski odvetnik, dr. Žerjav nadomestoval justičnega ministra, je sklenila sekcija za proučevanje zakona o sodnikih, da se ima stalnost sodnikov odpraviti.

To žalostno dejstvo je bilo včeraj izročeno po telefonski žici in naš apel na slovenske odvetnike, da nastopijo v obrambo neodvisnosti sodnikov, je končal s tem, da je eden njih bistveno pripomogel k odpravi stalnosti sodnikov.

Kakor se vrši vse postopanje v naši skupščini, v kateri vladna večina avtomatično odglašuje vse, kar zapovejo ministri, se je bati, da ne bo niti zakonodajni odbor, še manj pa plenum skupščine izpremenil sklepov sekcije in da bo stalnost jugoslovenskih sodnikov — z zakonom utrjena.

Dosti grehov, dosti krivic, dosti nepostavnosti je že zagrešila sedanja vladna večina, toda odprava stalnosti sodnikov je najhujša in najbolj krivična. Bil je hud udarec za pravico, ko je bil izglasovan partizanski zakon o kmetijskih kreditih, namerava se težak zločin proti državljanem svoboščinam s tiskovnim zakonom, pripravlja se usodna napaka s partizanskim prosvetnim zakonom, greši se težko, ko se hoče invalidske podpore plačevati po »državotvornosti« invalida, škodovalo se je neizmerno z vojnimi in drugimi nasilji, toda hujše ko vse to je namera, da se odpravi stalnost sodnikov.

Zakaj s tem se sega na sam temelj državne ideje, s tem se ogroža ono, brez česar države ni. Kadar ne velja več zakon, kadar padejo razmere tako nizko, da vladajo v državi dvojna sodišča, kakor je to na Bolgarskem, kadar ljudstvo izgubi zaupanje v sodnijo, tedaj je vsega konec! Čuvar zakona pa je sodnik. On je izvrševalec zakona in kdor pahne sodnika z vzvišenega mesta sodniške nedotakljivosti, ta je ubil veljavo zakona. O tem je vsaka debata odveč, to ve ves svet, to priznava tudi naša ustava! Jasno in nedvomno je v njej povedano, da je sodnik nedotakljiv in jasno in nedvomno je določena stalnost sodnika.

Kljub temu pa: oni, ki se ponujajo kot glavni čuvarji ustave, jo uničujejo v njenih najbolj bistvenih določilih.

Če bi obveljalo, da je stalnost sodnika odpravljena, potem niso posledice niti najmanjše dvomljive. Narod, ki bo izgubil vero v sodnijo, si bo pomagal sam. Preglobok je pravni čut naroda, da bi mogel trpeti krivico in kdor ne bo dobil pravice na sodniji, si jo bo poiskal sam. Noben slučaj ni, da so atentati povsod tam, kjer je pravica na tleh in nasprotno je samo naravno, da ne poznajo atentatov dežele z urejeno justico. Kjer vrši sodnik svojo dolžnost vestno, tam ni niti potrebno, da bi si kdo sam iskal pravico, tam so atentati nezmisljeni.

Žalostna perspektiva se odpira Jugoslaviji, ko se polaga v grob sodnikova stalnost. Na nezasiščen način se omadežuje spomin vseh onih tisočev, ki so šli v boj za pravico Jugoslovenov, za njih svobodo. Niti eden teh borcev ni mogel niti misliti, da bi z njegovo krvjo ustvarjena Jugoslavija pogazila prvo načelo pravice. In vendar se ta nezasiščenost pripravlja!

Vsi vemo, da je naš položaj v zunanjem svetu težaven in da imamo sovražnikov vse polno in skoraj nobenih prijateljev. Naša dolžnost je zato, da si iščemo prijateljev, da si pridobivamo simpatije tujega sveta, da nas bo javno mnenje Evrope podpiralo v naših pravičnih težnjah.

Vsled Pašičeve bolezni zastoj v pol. situaciji.

PROGRAM SKUPŠČINSKEGA DELA.

Beograd, 18. junija. Današnja seja narodne skupščine ne bo tolike važnosti, kakor izgleda. Kar se tiče verifikacije se še ne more ničesar stalnega reči. Po razpoloženju v radikalnem klubu moremo soditi, da bo verifikacija izvršena do 27. t. m., drugače bi moglo imeti vodstvo kluba razne nepravilike. Govori se, da bo finančni minister danes predložil ministrskemu svetu zakonski načrt o dvanajstih, vlada da bo ta načrt takoj sprejela in ga predložila skupščini kot nujnega.

Situacija je boljše nego kdaj označena z boleznijo g. Pašića, ki je faktično bolan in ne samo politično. Pravzaprav pa še ni znano, kakšno je njegovo stanje. O stanju g. Pašića krožijo najrazličnejše verzije, od katerih so nekatere celo zelo pesimistične. Bolezen g. Pašića zadržuje delo. Ker radikalni klub brez Pašića sploh ne dela nobenih važnejših sklepov, moremo upravičeno reči, da je

vse politično življenje v zastoji. Pašić se bo moral iti zdraviti prej, nego se je to pričakovalo.

Atmosfera v parlamentu je taka, da obetajo bližnji dnevi živih dogodkov. Najprej bodo v parlamentu izglasovani vsi trije sodnijski zakoni, potem dvanajstine in invalidski zakon. Vzporedno z invalidskim zakonom se bo delalo tudi na verifikaciji anketiranih mandatov, ki pride na dnevni red kot zadnja točka. Skupščina bo nato odšla na počitnice, skoraj gotovo okoli 10. julija, kakor se je izrazil predsednik skupščine. Verifikacijski odbor bo imel v petek svojo sejo, kar pa še ni gotovo, ker Pašić na sestanku z Ninkom Perićem ni v tem pogledu ničesar odločil. Včeraj popoldne so se sestali Ljuba Živković, Lj. Jovanović in Ninko Perić in so razpravljali o situaciji v radikalnem klubu z ozirom na predstojeca vprašanja in na delo v skupščini.

Tudi invalide bodo centralizirali.

Beograd, 18. junija. Odbor za invalidski zakon je včeraj popoldne nadaljeval svoje delo. Razpravljal je o 3. in 4. oddelku. V debati sta sodelovala s strani opozicije Agatonović in Kremžar. Spremembe, ki jih je predlagala opozicija, niso bile sprejete. Debatte so se udeležili tudi člani invalidskega Udruženja. Predsednik je odbil predlog poslanca Kremžarja, naj ne bo samo eno vrhovno so-

dišče za invalide v Beogradu, marveč naj se ustanovijo v posameznih pokrajinah apelacijska sodišča. Minister je priznal upravičenost te zahteve, toda izjavil je, da mora sodišče obstajati samo v Beogradu. Minister je sprejel predlog Agatonović, da se je v vrhovno sodišče pokliče tudi en član invalidskega Udruženja. Seja je bila zelo burna. Prihodnja seja bo sklicana pismenim putem.

Deputacija dr. Peleša pri Pašiću.

Beograd, 18. junija. Včeraj je Pašić sprejel deputacijo radikalov iz Hrvatske, katero vodita dr. Peleš in Supilo. Deputacija je razložila Pašiću delo SDS na Hrvatskem. Vse to je izzvalo zelo težak

in mučen dojem. Dejstvo, da je Pašić sprejel to deputacijo, tolmačijo politični krogi kot zelo neugodno za daljnjo usodo SDS, ki izgublja vse opore v Beogradu.

ABSOLUTIZEM VLADNE VEČINE.

Beograd, 18. junija. Najpomembnejši dogodek včerajšnjega dne je bil poset predsednika verifikacijskega odbora pri Pašiću. Na sestanku sta govorila o poročilu in delu sekcije za sodnijske zakone. Pašić se o tej stvari ni hotel spustiti v podrobnejšo razpravo in ni dal nobene izjave, kdaj se bo sestel verifikacijski odbor. Včeraj je dr. Zanić v tej zadevi vložil interpelacijo, pa je cela stvar ostala v rokah Pašića. Vladna večina je odbila včeraj na sejah sekcij vse predloge opozicije, kakor navadno, četudi so bili ti predlogi najstvarnejši in najpotrebnejši.

DR. ARANGJELOVIĆ ZA VERIFIKACIJO.

Beograd, 18. junija. Dr. Arangjelović v sinočnjih »Novostih« pletira za verifikacijo anketiranih mandatov, katere nujna posledica bi bila konsolidacija države. Pravi, da je največja pogreška parlamentarnega režima v vseh državah ta, da stranke na vladi zelo pogosto indentifi-

cirajo stranko in državo, strankarske in državne interese, ki so povsem različni. Strankarski interesi diktirajo Pašiću in Pribičeviću, da držita Hrvate čim bolj daleč od državne uprave. Sama sebe in oboji stranki proglašata za državotvorne, vse druge pa za protidržavne elemente, dasi je to opasno za državo.

KAKSNI SO VLADNI ZAKONSKI NAČRTI.

Beograd, 18. junija. Včeraj popoldne je delal odbor za zakon o osnovnih šolah. Razpravljali so o 6. poglavju, ki govori o dolžnostih in pravicah. Odbor je sprejel vse člene z malimi izpremembami. 4. oddelek je odložen za poznejši čas, ker se je pokazala proti njemu velika odpornost. Ta oddelek govori o kaznih, ki so še strožje nego dosedaj. Prosvetni minister je priznal upravičenost prigovorov opozicije in je umaknil ta del zakonskega načrta, da ga ponovno predela in se bo vršila razprava o njem pozneje.

Kakšen pa bo naš ugled, če zve tuji svet, da je pri nas stalnost sodnika ukinjena? Kako stojimo pred svetom, če se to zgodi?

Ponosni in svobodoljubni Jugosloven mora pred očitki sveta povesiti oči. Kaj tudi ta sramota mora priti nad Jugoslavijo?

Kdor more prenesti, da se mora vsled drugih sramovati, ta bo prenesel tudi

Kitajski dogodki.

Peking, 17. junija. V Šangaju je enotna fronta zaveznikov zlomljena. Amerikanci so mnenja, da je treba Kitajcem dovoliti koncesije, dočim so Angleži na stališču, da se ne sme niti najmanjše popustiti. Japonci zopet zavzemajo čisto svoje stališče. Velike važnosti je mnenje misijonarjev, ki so zelo naklonjeni Kitajcem in ki odkrito izjavljajo, da je pravica na strani Kitajcev. — Nemiri se še vedno množe. V Šangaju je bil ubit angleški inženir Mackenzie, ko se je vozil v avtomobilu. Njegov spremljevalec je bil težko ranjen. — Kitajske oblasti so dale ustreliti komunističnega agitatorja Jonga in 7 njegovih pristašev, ki so povzročili napad na angleški in japonski konzulat v Hankau-u.

STRAH PRED DR. TRUMBIĆEM.

Beograd, 18. junija. Dr. Trumbić bi moral iti kot član naše parlamentarne delegacije na internacionalno konferenco v Washington, ki se bo vršila v mesecu oktobru. Radi tega skušajo sedaj neki radikali, ki podpirajo samostojne demokrate, onemogočiti dr. Trumbiću odhod v Washington, ker ima on številne osebne zveze z mnogimi ameriškimi prvaki. Razventega pa celokupna naša emigracija zelo visoko ceni dr. Trumbića in bi bilo njegovo potovanje velike vrednosti za opozicijo. Spletka, ki jo hoče izvršiti in aranžirati sam Pašić in njegovi ljudje, obstoji v tem, da bi se v času odhoda naše parl. delegacije v Washington pričel proces proti Stjepanu Radiću in bi se s tem Trumbića prisililo, da ostane v Zagrebu. Ali bodo intrige radikalov uspele, bo pokazala bližnja bodočnost.

SEJA GLAVNEGA ODBORA DEMOKRATSKE STRANKE.

Beograd, 18. junija. Včeraj popoldne se je vršila seja glavnega odbora demokratske stranke. Na tej seji se je konstituiral odbor. Za predsednika je bil izvoljen g. Ljuba Davidović, za podpredsednika g. Kosta Timotijević in dr. Krstelj, za blagajnika g. Ljuba Mihajlović in za generalnega tajnika Boža Vlajić. Na seji glavnega odbora so diskutirali o organizaciji stranke in o strankinem tisku.

PRED SEJO VLADE.

Beograd, 18. junija. Danes pričakujejo, da bo Pašić sprejel svojo dolžnost. V tem slučaju se bo danes vršila seja min. sveta, na kateri bodo razpravljali o dvanajstih in obenem tudi o neverificiranih mandatih HSS.

TEŽKOČE PRI SKLEPANJU KONKORDATA.

Beograd, 18. junija. V vladi je popolno zatišje. Včeraj je zunanji minister Ninčić posetil ministra ver. Mišo Trifunovića in z njim konferiral o sklepanju konkordata, pri katerem je prišlo do nekih težkoč.

PREDLOG ZA REVIZIJO USTAVE JE BIL VLOŽEN TUDI OD HSS.

Beograd, 18. junija. Hrv. selj. klub je izdal sinoči sledeče poročilo: Jutranji listi poročajo, da so zajedničarji izročili narod. skupščini zakonski načrt, da se ukine čl. 138. ustave. To ne drži. Ta zakonski načrt je bil predložen po sklepu Hrv. selj. kluba v sporazumu z vsemi strankami kluba narodnega sporazuma. Podpisali so ga člani Hrv. selj. kluba in drugi člani opozicije.

Ženski protestni shod.

Sinoči ob 8. uri zvečer se je vršil v veliki dvorani Uniona velik protestni shod proti razširjenju srbskega državljanstva zakona o dednem pravu na vso državo, ki ga je sklical zdr. nar. žensko Slovenije. Dvorana je bila nabit polna tako preprostih delavskih žena, kakor tudi meščanskih gospa.

Shod je otvorila dr. Franja dr. Tavčarjeva, podpredsednica Narodnega ženskega Saveza SHS, ki je v iskrenih besedah pozdravila vse navzoče in prešla na dnevni red, katerega prva točka je bila, kako rešiti vprašanje dednega prava med moškim in žensko ter da se zavzame stališče k načrtom novega državljanstva zakona o dednem pravu, ki se tiče žene, za katera vprašanja se posebno zavzema univerzitetna profesorica juridične fakultete v Beogradu dr. Živojin Perić in dr. Dragoljub Arandjelović. Glede dednega prava žen so pri nas nastopile velike težave. Ga. Tavčarjeva zaprosi univ. prof. dr. St. Lapajneto, da pojasni razlike, ki obstoje med srbskim državljanstvom in hrvatsko-slovensko-dalmatinskim in hrvatsko-slovenskim državljanstvom na drugi strani.

Dr. Lapajneto je najprej izjavil svoj trden dvom, da bi bila resnična vest, da bi se razširil srbski državljanstveni zakon o dednem pravu na vso kraljevino. Opozoril je na razne fine in v modernih državljanstvih zakonih v evropskih državah in je še posebno naglasil, da je trajala končna izdelava državljanstva zakona slovensko-dalmatinskega celih 60 let in da ni mogoče rešiti tega problema v tako kratki dobi.

Nato povzame besedo gđ. Cilka Krekova, ki opozori na težke naloge in bremena, ki jih mora vršiti in nositi žena. Poziva, da se celokupno jugoslovensko žensko strne v trdno fronto v boju za svoje žiljenske pravice.

Ga. Brezvar pozdravi zbor v imenu delavskih žena in naglasi, da ni namen današnjega shoda samo protestirati proti razširjenju srbskega državljanstva zakona na vso državo, marveč manifestirati za enakopravnost srbskih sester z nami. Zavzela se je tudi za enakopravnost nezakonskih otrok z zakonskimi, poziva na borbo našega žensstva proti alkoholu in prostituciji ter na skupen in odločen nastop za žensko volilno pravico.

Gđ. Manica Komanova v vznešenih besedah opiše naloge in pomen žene za vse človeštvo in omeni veliko in važno vlogo, ki jo je igrala žena v svetovni vojni.

Govorila je še ga. Rakovičeva proti vojni in za trajen mir ter zastopnica srbskih žena, ki sporoči pozdrave srbskega dela Saveza nočnejšemu zboru.

Soglasno so bile sprejete sledeče resolucije:

1. Združeno žensko v Sloveniji, zbrano na shodu dne 17. junija 1925 v Ljubljani, se izjavlja proti morebitni krivični nameri, da se glede dednega prava v vsej državi uvede § 397. srbskega državljanstva zakona.

2. Posebej pa odločno zahteva, da je žena cele naše države v dednih pravicah popolnoma enakopravna možu.

Zato zahteva:

1. Zenačenje intestatne dedne pravice v naši kraljevini morajo biti za dediče moškega in ženskega spola enako ugodne. Ta ravnopravnost je plod zgodovinskega razvika dednega prava, se zato ne more vzeti tistim pravnim področjem, ki jo že imajo uzakonjeno, in jo je treba razširiti še na ostala.

2. V svrhu, da se ob smrtnih slučajih ne drobe kmetijska posestva, in da ostane gospodarstvo v moških rokah, se naj v zenačeno dedno pravo sprejmejo posebne norme za delitev kmetijskih nepremičnih zapuščin. Za uzor naj služi koroški zakon z dne 16. septembra 1903, št. 33 dež. zak. Taka kmetijska posestva naj prevzame najposobnejši možski dedič, ostali možski in ženski dediči se naj izplačajo z denarnimi odpravi, in za plačilo priznajo prevzemniku olajšave.

3. Zenačeno intestatno dedno pravo naj predvidi deno pravico tudi za preživečega soproga in sicer v tistem obsegu, v katerem jo pozna slov.-dalm. pravno področje (§ 757 do 758, nov. o. d. z.).

4. V tistih slučajih, ko je zapustnik napravil poslednjo voljo, naj dedno pravo preživečemu soprogu zagigura vsaj pomanjkajoče primerno vzdrževanje, ako mu ne prizna dolžnega dela ugodnejše vsebine.

5. Sicer pa ne smatramo zenačenja dednega prava naše kraljevine za tako nujnega, da ne bi mogli čakati na rešitev vanje spadajočih problemov po novi zakonodaji čl. republike, ki bo urejevala povsem podobne razmere prebivalstva.

6. Sočasno z dednim naj se zenači zakonsko-imovinsko pravo kraljevine.

Te resolucije se predložijo (razen organizacijam za obrambo pravic žensk) Narodni skupščini, ministrstvu pravde, stalnemu zakonodajnemu svetu in prof. jur. fak. v Beogradu gg. dr. Živojinu Periću in dr. Dragoljubu Arandjeloviću.

Predsednica ga. dr. Tavčarjeva zaključi nato dobro uspešno zborovanje s pozivom na odločno in uspešno borbo našega žensstva za svoje pravice tudi v bodočnosti.

Justica na Bolgarskem.

Je resnica, da obstoje na Bolgarskem sodišča, razlika je samo v tem, da ima Bolgarska dvoje vrst sodišč in sicer zakonita in protizakonita. Zakonita sodišča so vsa državljanska in sedaj, ko vlada na Bolgarskem izjemno stanje, tudi vojaška. Nezakonita, to da zato nič manj delavna so sodišča macedonskih organizacij pod vodstvom generala Protogerova in sodišča »Vojne lige«. Ta sodišča obstoje čisto nemoteno, razglašajo razsodbe in njeni organi jih izvrše. Vlada ne samo, da ne nastopi proti tem sodiščem, da bi jih preganjala kot rušilce miru, ki so v ozkem nasprotju z zakonom, temveč jih nasprotno podpira.

Naj navedemo v dokaz tega značilen citat iz lista macedonskih organizacij »Neodvisnost« z dne 1. 5. 1925, št. 1202. V tej številki se govori o nelegalnih organizacijah in se pravi dobesedno sledeče:

»V zadnjih številkah smo poročali, da ubijalec našega nepozabnega tovariša Mileva, Milan Malonov, rojen v Kukuši, star sodelavec Vlahova v Solunu, udeleženec mnogih sumljivih afer, ki je bil za atentat v Sofijskem kazinu obsojen na desetletno ječo in pozneje amnestiran od Stamboljskega, da se Milan Malonov ni mogel skriti pred stalno ga zasledujočo najvišjo macedonsko organizacijo. Nekega dne mu je nekoliko na njegovo glavo uperjenih cevi samokresov pokazalo pot pred sodišče organizacije. Ko je sodišče slišalo njegovo priznanje in obsodilo njegovo gnusno dejanje, je izvršilo nad njim justifikacijo na ravno istem mestu, kjer je bil ubit Milev. Naj bo pohvaljena čuječnost in organizacijska sposobnost članov sodišča in najvišje macedonske organizacije. Čast sposobnim in odločnim delavcem, ki so prijeli lokavega zločinca in privedli pred sodišče organizacije.«

Mislimo, da k temu ni treba komentarja. Sodišče macedonske organizacije in vojaške lige ima dvakrat toliko dela, ko redna državna sodišča. V najvažnejših političnih procesih so sodišča organizacije makedonstvujuših ona, ki izrekajo obsodbe. Prvi javnih delavcev Bolgarske, ko Genadijev, Petko Petkov, dr. Dimov, Jeseff Herbst in tisoči drugih so bili obsojeni in ubiti od teh sodišč.

Balkanska socialistična konferenca in Bolgarska.

Balkanska socialistična konferenca je v Pragi zaključila v nedeljo svoje tridnevno zasedanje. O konferenci je bilo izdano obsežno poročilo, v katerem se uvodoma konstatira, da je socialistična delavska internacionala vedno obsojala metodo atentatov, ker se z njo povzročajo samo krvave protidredbe. Nič manj pa ne obsoja socialistična internacionala one metode, s katerimi skuša bolgarska vlada zatreti voljo večine naroda. Enako obsoja soc. internacionala vse od zunaj prihajajoče akcije, ki imajo namen, širiti nemire na Balkanu, kar more biti nevarno za mir vse Evrope.

Socialistična internacionala odobrava nastop bolgarske socialistične stranke, ki je sicer obsodila sofijski atentat, a obenem protestirala proti proglasitvi izjemnega stanja.

Socialistična internacionala je prepričana, da je Bolgarska danes žrtev dvojnega zla in sicer onega, ki izhaja od terorističnih elementov komunistične in zemljedelske stranke ter onega, ki ga hoče vpostaviti vlada Cankova, vlada bele groze.

Socialistična internacionala smatra resolucije prve balkanske konference z dne 13. marca 1924 še vedno za pravilne in opozarja

zlasti na sledeče njene zahteve, ki jih ima izpolniti bolgarska vlada.

1. Vpostavitev popolnega, demokratičnega in proporcionalnega volilnega reda.
2. Takojšnja izvedba občinskih volitev.
3. Popolna amnestija vseh v državljanski vojni vmešanih oseb.
4. Popolna svoboda tiska in zborovanja za vse politične stranke in temu primerna revizija zakona o zaščiti države.

Politika Bolgarske soc. dem. stranke se odobrava in se stranka pozivlja, da na tej politiki vztraja. Stranka se je v zadnjem času okrepila, treba pa je, da se ustvarijo vsi predpogoji za svobodne volitve.

Konfisciran program bolgarskih soc. demokratov.

Komunike navaja nato program, ki ga je izdelala socialno demokratična parlamentarna skupina in ki ga je bolgarska cenzura v celoti zaplenila. Iz tega programa se jasno vidi, kakšne razmere vladajo na Bolgarskem in zato ga objavljamo v celoti.

Invalidski kongres v Skoplju.

Udruženje vojnih invalidov kraljevine SHS je imelo svoj letošnji redni kongres dne 6. in 7. junija t. l. v Skoplju. Zbrali so se delegati iz cele države med njimi tudi 14 iz Slovenije. Kongres se je vršil v poslopju drž. gimnazije in so ga posetili tudi razni odlični zastopniki društev in oblasti. Vlado je zastopal načelnik invalidskega oddelka v ministrstvu za socialno politiko in tudi vojni invalid g. Novakovič.

Dne 6. junija se je otvoril kongres s predkonferenco delegatov. Naslednji dan pa se je vršil kongres, ki ga je otvoril predsednik S. O. pukovnik Pero Lazarovič. Pred prehodom na dnevni red je kongres brzojavno pozdravil Nj. Vel. kralja, predsednika vlade Nikolo Pašića, ministra za socialno politiko, ministra vojne in mornarice, predsednika Narodne skupščine in predsednika odbora za proučevanje invalidskega zakona.

Poročilo uprave S. O. udruženja se je soglasno odobrilo s pohvalo funkcionarjev. Predsednik Lazarovič je referiral o nekaterih najvažnejših invalidskih vprašanjih in sicer, da se ni prepuščilo v odbor za izdelavo načrta bodočega invalidskega zakona zastopnika udruženja poprej, kakor na posredovanje kralja, da je ministrski svet popolnoma spremenil na škodo vojnih žrtev predloženi zakonski načrt zakona in pozval kongres, da sklepa predvsem o sedanjih situaciji invalidskega vprašanja. Konstatiralo se je, da se bo novi načrt invalidskega zakona popravil, kolikor mogoče v smislu želj in potreb invalidov samih in je že S. O. sam preskrbel za to, da sedaj zakonodajni odbor že predeluje načrt invalidskega zakona.

Kongres je obsodil delovanje kluba bivših aktivnih oficirjev invalidov, ki je s svojim rovarjenjem veliko škodoval organizaciji ter se mu je posrečilo pridobiti za svoje člane, ne oziraje se na druge vojne žrtve, za povišice oficirskih pokojnin skoro ves stomilijonski kredit, ki ga je vlada pred par meseci izplačala. Sklenilo se je, izključiti iz udruženja vse člane odbora omenjenega kluba, člane pa pozvati, da se tekom enega meseca zbršejo iz kluba in povrnejo k udruženju vojnih invalidov, sicer se smatrajo tudi oni za izključene. Kongres je nastopil proti invalidu podpukovniku Gardiču, predsedni-

Kot temeljne svoje zahteve je označila bolgarska socialno demokratična stranka sledeče točke:

1. Takojšnja odprava cenzure.
2. Čim hitrejšo odpravo obsednega stanja.
3. Zopetno uvedbo zborovalne svobode.
4. Izpustitev vseh brez zadostnega vzroka aretiranih.
5. Brezpogojno z najstrožjimi kaznimi zamenjavo prepoved uporabe vsakega moralnega ali telesnega mučenja aretirancev.
6. Popolno obustavo smrtnih kazni brez sodnega postopanja.
7. Sodno preiskavo vseh slučajev samovoljnosti ali osebnega maščevanja in najstrožje kaznovanje krivcev.

Da doseže bolgarska socialna demokracija ta cilj, mora biti dosežen skupen nastoj vseh političnih skupin, ki imajo voljo za demokracijo.

Končno zagotavlja socialistična internacionala, da bo vedno podpirala boj bolgarske socialistične stranke in v ta namen angažirala tudi javno mišljenje Evrope.

ku sarajevskega izvršnega odbora, ki je z lažnjivim pismom povzročil pri ministrstvu za soc. politiko, da ni plačala udruženju pripadajočega 4 promile dohodka iz državnega monopola. Istega se je izključilo iz udruženja.

Z največjim ogorčenjem je kongres obsojal takozvano specialno invalidsko komisijo, ki je reducirala skoro polovico, po nekod tudi tri četrtine vojnih žrtev od vseh pravice do državne zaštite. Posamezni delegati so predložili krivice, ki so jih izvršile specialne invalidske komisije, s tem, da so reducirale po večini prave invalide, nasprotno pa pustile dosti neinvalidov. Vse take krivice pri nas je očital delegat iz Slovenije g. Krusič.

Vsa poročila na kongresu so pokazala zelo dober napredek invalidske organizacije, ki je s svojo borbo rešila mnogo pretehtih nevarnosti v invalidskem vprašanju.

Delegati so izvolili zopet stari Središnji odbor pod vodstvom prejšnjega predsednika pukovnika Pere Lazaroviča.

Končno je bila sprejeta resolucija. Najprej se zahvaljuje kralju za njegovo zaščito in pomoč ter ga prosi za isto še v bodoče.

Od parlamenta se zahteva sprejem vseh določb v invalidski zakon, ki jih je predložilo udruženje potom svoje spomenice. Izraža se najodločnejši protest proti izvršenim redukcijam invalidov, kakor tudi invalidov drž. uslužbencev iz služb. Zahteva se obvezno organi iranje vseh vojnih žrtev, da se to predvidi z invalidskim zakonom ter da se izpolni vse obveze prejšnjih ministrov glede zgradbe invalidskih domov. Dalje se zahteva izplačilo vseh zaostalih pokojnin, ki znašajo okoli dvesto milijonov dinarjev. Invalid naj se oprosti invalidskega davka. Državne oblasti naj pokažejo več tolerance napram voj. žrtvam. Prosi se za takojšnje sprejetje invalidskega zakona. Ortopedski zavodi naj se preuredijo in se jim zagigura materialna možnost za popolno popravilo in izdelavo najmodernejših aparatov. Vse državne materialne pomoči naj se dele preko invalidskih organizacij. Zgradba na Mirju v Ljubljani se mora izročiti I. O. v Ljubljani in ne komu drugemu, ker je zgrajena iz invalidskih kreditov. Resolucija se bo poslala po deputaciji Nj. Vel. kralju in raznim ministrstvom.

Politične vesti.

»Radikali se bodo prevarili«. Ker je »Samouprava« pisala, da morajo Hrvati z dejanji dokazati svojo dobro voljo, odgovorila »Jutarnji list«, očitno iz krogov najmodernejših oseb HSS, da se na Hrvatskem mnogo govori, da bodo radikali HSS sploh prevrtili. To je netočno, ker radikali HSS sploh prevrtili ne morejo. Če radikali odklonijo sporazum, potem iz tega sledi, da nočejo sodelovanja s Hrvati, da nočejo deliti oblasti s Hrvati, da jim ni za mirno likvidacijo hrvatsko-srbskega spora, da jim ni za konsolidacijo države, temveč da hočejo, da ostanejo Hrvati narod druge vrste, ki morejo podpirati eno ali drugo srbsko stranko, ki pa ne smejo priti do sporazumnega vpliva na vodstvo državnih poslov. Če oni tako mislijo, potem ne bodo prevrtili Hrvate, temveč prevarili bodo sebe! Naravna posledica takega stališča radikalne stranke bi bila ustanovitev hrvatske državotvorne fronte, kateri bi se pridružili tudi Slovenci in muslimani in vsi oni faktorji v državi, katerim je več do državne celote, kakor pa do računov posameznih strank.

»Vstaja Kitajcev se širi«. Vsled nove postritve položaja je v diplomatskem delu Pekinga stalna vznemir. Govori se, da hočejo Kitajci napasti evropski del Pekinga. Zato je ves del utrjen z bodečo žico in postavljene so strojne puške. Diplomati so stalno zbrani, da morejo vsak hip odrediti potrebne korake. Predsednik univerze je izjavil, da se je gibanje po zaslugi komunistov razširilo po vsej Kitajski. Če ne bodo tuji razumeli položaja in odpustili policijskega komisarja, ki je s svojo brutalnostjo dogodke povzročil, ter plačali dijakom odškodnino, potem more priti do nedoglednih posledic. Končno je izjavil predsednik univerze, da ni nobene nevarnosti, da bi postala Kitajska komunistična, pač pa je verjetno, da postane socialistična. Velikobritanska vlada je posvarila kitajsko vlado, da takoj ustavi protiangloško gibanje, ker bo drugače velikobritanska vlada segla po najmočnejših sredstvih. Enako svarilo je izrekla tudi japonska vlada. Ameriški listi poročajo, da sledujoči kitajski dijak štiri cilje in da jih k temu zlasti sovjeti podpirajo: 1. Oprostiti voditelje od strahu pred tuji in jih uveriti o možnosti realizacije nacionalnega

programa. 2. Pridobiti generale za ta program. 3. Pekinško vlado prisiliti, da razveljavi vse eksperimentalne pogodbe in postavlja bolj radikalno vlado, če sedanja tega ne bi hotela storiti. 4. Zbrati vse Kitajce pod geslom popolne lastne suverenitete. — In Kantona se poroča o groznem divjanju zmagovalnih komunističnih čet. Vojake so na cesti kamenjali. Vse polno so jih zagnali v vodo in jih s palicami tako dolgo držali pod vodo, da so umrli. Nekega oficirja so pribili na križ. Vsem je bilo ubitih okoli 700 ujetih juaneških vojakov.

»Francoski odgovor na nemško noto je bil večeraj v Berlinu izročen. V svojem odgovoru sprejema francoska vlada predlog dr. Stresemanna o jantstvu za meje na Reni in zlasti arbitražo med Nemško, Poljsko in Češkoslovaško. Razsodišče je po mnenju Briandove zlasti važno. »Matin« sporoča, da je bilo besedilo francoskega odgovora odobreno od Velike Britanije, Japonske, Belgije, Češkoslovaške in Poljske. Italija še ni dala svojega odgovora, vendar pa se pričakuje, da bo tudi ona z odgovorom soglasna.

»Michalacopoulos o pogajanjih z našo državo. Glede pogajanj z našo državo je izjavil Michalacopoulos pri svojem prvem nastopu v parlamentu, da je šla grška vlada do skrajne meje koncesij napram narodu, s katerim jo družijo vezi prijateljstva, in s katerim ni imela nikdar nobenega konflikta interesov, temveč je bila združena z njim v skupnih borbah, katerih se je grški narod udeležil tudi za ceno notranje revolucije. »Misli sem,« je nadaljeval predsednik ministrskega sveta, »da sem moral v svrhu nanistrskega sveta, da sem moral v svrhu nadaljnje kolaboracije, ki nudi sigurne garancije, da se ohrani mir in posebno mir na Balkanu ter zato, da se olajšajo stiki s sosedom, pristati na par koncesij, toda nikdar ne bi bil šel tako daleč, da bi bila mogla vriti eventualno suvereniteta naše dežele v diskusijo.

»Molk bi hoteli honorirati. V madžarskem parlamentu je socialno demokratiški poslanec Payer ostro nastopil proti vladi, ki noče prijeti morilcev obeh časnikaev in ki noče prijeti akte in zapira priče, ki se upajo izpovedati resnico. Končno je odkril Payer, da je imel z nekim ministrom pogovor v njegovem kabinetu in da mu je minister obljubil, da bo dala vlada socialnim demokratom gotove koncesije, če ne bodo njeni poslanci v parlamentu nastopili v aferi Be-

O LAJŠANA PLAČLA ZA OBLEKE DAM O. BERNATOVIČ

nizky. Med drugim je obljubil minister, da bodo dovoljene olajšave glede zborovalnega zakona in koalicijskega. Payer je takoj po pogovoru poročal klubu in bil je takoj sestavljen protokol in notariatski akt, da ne bi mogel dotični minister stvari tajiti. Odkritja Payerja so bila prava senzacija in je pod njenim vplivom minister Klebelsberg priznal, da je bil on tisti minister, ki je govoril s Payerjem. Seveda je skušal vsi stvar olepšati in omiliti, kar pa mu ni uspelo.

— **Horthy solidaren z morileci.** Ko je sprejel Horthy deputacijo madžarskih fašistov, organiziranih v morilski tolpi »Probujačih se Madžarov«, jim je dejal sledeče: »Z dušo in telesom sem vaš. Z vašimi stremljenji sem solidaren. Se velike težkoče je treba spraviti s pota, toda že jutri bomo mogli svojo voljo uresničiti. Te besede »jutri« pa ne smete dobesedno razumeti. In sedaj moram zadostiti svojim ustavnim dolžnostim in prečitati to, za javnost namenjeno mlačno izjavo.« In Horthy je prebral nato to, kar je bilo v listih.

— **Bilanca Stinnesovega poloma.** Razsodba združenega sodišča bančnih veličin je bila, da preidejo poketi delnih starih velepodjetij Nemčije v roke bank. Na nepošten način si je pridobil Stinnes denar, končno je tudi njega zadela usoda, toda hiši Stinnes ostane še vedno par sto milijonov zlatih mark. Vpraša se, kdo je tisti, ki plača polom Stinnesove hiše. Vsi tisti delavci in mali rentniki, ki so postali žrtve inflacije nemške marke. In tako je končni efekt Stinnesovega poloma po »Arbeiter Zeitung« sledeč: Hiša Stinnes obdrži svoje zasebno premoženje, banke postanejo zopet gospodarji industrije in da je to mogoče, daje državna banka potrebne kredite. In tako je bilo zadoščeno nemškemu velekapitalizmu. Wilhelm II., ki je nemški narod pohalil, dobiva rento, Stinnes, ki je spravil nemški narod na beraško palico, ima svoje premoženje zasigurano in bankam je povrnjena njihova vsegamočnost. Nemški narod pa dobi potom davkov kazni za vse tri.

Prosveta.

Odlikovanje Hugona Zatheya. Nj. Vel. kralj Aleksander je odlikoval opernega pevca g. Hugona Zatheya z redom sv. Save IV. reda. To najvišje odlikovanje mu je izročila uprava gledališča v sredo, dne 17. junija na odru opere ob prisotnosti številnega članstva Narodnega gledališča v Ljubljani. Odlikovanec tudi pri tej priliki iskreno čestitam.

Operni pevec Hugo Zathey ima danes, v četrtak, zvečer v operi svoj poslovilni večer. Nastopi v štirih vlogah opere »Hoffmannove pripovedke« in sicer kot Lindorf, Coppelius, Dappertutto in Mirakel. Odlični in priljubljeni pevec je sodeloval na našem odru sedem let in je kreiral tu veliko najznejših basovskih vlog. Število njegovih nastopov na našem odru naj pokaže samo Kecal, katerega je tokrat dobe pel nad sedemdesetkrat. Predstava Hoffmannovih pripovedk se vrši kot izven predstava in prepričani smo, da občinstvo s številnim posetom pokaže odličnemu umetniku vse one simpatije, katere v resnici in v polni meri tudi zasluži.

Gostovanje Marija Simenca v Ljubljani. V petek, dne 19. junija gostuje v naši operi tenorist g. Marij Simenc, in sicer v operi »Glumač«, kjer poje vlogo Cania, ki jo je pel v Zagrebu z največjim uspehom. Pred opero »Glumač« se poje opera »Cavalleria rusticana« v običajni zasedbi. Predstava se vrši na čast udeležencem veterinarskega kongresa, ki se te dni vrši v Ljubljani.

Korolija-Petrška, Jugana, vila najmlajša. Dramsa vizija v enem dejanju. Oder. Zbirka gledaliških iger 10. zv. V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena s poštnino vred Din 7.75. — Vsem onim družinam, korporacijam in šolam, ki prirejajo ob narodnih praznikih in raznih drugih prilikah patriotične predstave in prireditve, bo Korolijeva enodejanka, ki povečuje idejo osvobodjenja in ujedinenja jako dobro došla. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

KONJSKA DIRKA V ST. JERNEJU NA DOLENJSKEM

se vrši dne 28. t. m., to je v nedeljo, v slučaju slabega vremena pa 29. t. m. Ako bi pa bilo oba dneva slabo vreme, se preloži na nedeljo dne 5. julija 1925. So to najstarejše konjske dirke na Slovenskem, katere je imela nekdanja Kmetijska družba v svoji rezi, pa jih je opustila in je tozadevno njeno nalogo prevzelo »Jahalno in dirkalno društvo in St. Jernej«, ki se navzile svoji mladosti ne strši tozadevnih velikih stroškov, uvidevajoč veliko važnost teh dirk za povzdigo dolenjske konjereje. Ker je društvo včlanjeno v Centralni kasaški klub, ki je namenjen, da se odločilo društvo za prireditve dirke in se že prav pridno pripravlja na dirkači, ki bodo na vsak način poizkusili svoje lanske leto dosežene uspehe izboljšati. Preskrbljeno je tudi za dobro godbo, tako da se obljublja prav zanimiva prireditve. Na dirko imajo dostop tudi ameriški dirkači in sta zanje posebej razpisani dve darili. Vse je natančno razvidno iz propozicij na lepkih. Tudi kupci konjev pridejo lahko na svoj račun, ker bodo nekateri dirkači stavili svoje konje po dirki na prodaj. Zato pa na Vidov dan vsi v St. Jernej na Dolenjskem na konjsko dirko!

Dnevne vesti.

ENAKOPRAVNOST G. PRIBIČEVIČA.

Na svojem shodu v Sisku je g. Pribičević tudi mnogo govoril o edinstvu Srbov, Hrvatov od Slovencev in kako da je odveč, da Hrvači zahtevajo nekak sporazum, ko pa vendar imajo čisto pravice ko Srbi.

Kako globoko resnične so besede g. Pribičevića, ki po svojem lastnem zatrdilu govori narodu vedno samo resnico, naj kaže sledeče dejstvo.

Pri zadnjem ljudskem štetju je bilo po uradnih podatkih beogradske vlade naštetih v vsej državi 47 odstotkov Srbov. V državnem svetu pa sta dva Slovence, dva Hrvata in 26 Srbov.

Menda razume tudi g. Pribičević, da se niti Slovenci niti Hrvati ne morejo navduševati za tako »enakopravnost«.

— **Neposredna železniška zveza s Poljsko.** Kako poročajo iz Beograda, je podvzelo naše prometno ministrstvo na podlagi tozadevnega dogovora s poljsko železniško upravo mere za vpostavitve direktnega železniškega prometa med našo državo in Poljsko.

— **Telefonski in brzojavni promet med Jugoslavijo in Svitco.** Te dni prideta v Beograd šef švicarske brzojavne in telefonske službe in zastopnik londonske »Marconijeve družbe« v svrhu vpostavitve telefonskega in brzojavnega prometa med Jugoslavijo in Svitco.

— **Nova telefonska proga.** Ministrstvo pošte in brzojava je zahtevalo, kakor poroča »Jutarnji list«, od finančnega ministrstva izredni kredit v znesku 17 milijonov dinarjev za vpostavitve direktno telefonske proge Beograd—Split in Beograd—Dubrovnik.

— **Povečanje udobnosti na bosenskih železnicah.** Železniška direkcija v Sarajevu je podvzela mere, da se povečajo udobnosti na bosenskih železnicah. Med drugim se uvede jedilni voz in, ako bo mogoče, tudi električna razsvetljava.

— **Palača glavnega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu.** Prihodnji mesec začne graditi v Zagrebu nasproti hotela Esplanade palačo glavnega urada za zavarovanje delavcev. Palača bo imela približno iste dimenzije kakor hotel Esplanade.

— **Skrlatice v mariborski javni bolnici.** Na kirurškem oddelku javne bolnice v Mariboru so ugotovili tri slučaje skrlatice, vsled tega se kontumicira ves oddelek do 25. t. meseca.

— **Veterinarski kongres, ki se vrši danes, jutri in pojutrišnjem** ima sledeči spored: 18. junija ob 10. uri dopoldne v dvorani »Kazinec«: Otvoritev kongresa in letnega občnega zbora jugoslovanskega veterinarskega združenja s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdravni govor predsednika združenja; 2. Poročilo osrednjega odbora o poslovanju v preteklem letu in blagajniško poročilo; 3. Poročanje za tekoče leto; 4. Izbor častnih in dopisujočih članov združenja; 5. Predlogi sekcij in članov, ki morajo biti tri dni pred občnim zborom javljeni združenju; 6. Eventualija; 7. Predlogi za sprejem ali za izključitev članov; 8. Določitev mesta za redni občni zbor tekočega leta. — Ob pol 16. dopoldne nadaljevanje skupščine, event. organizacijski referati in strokovna predavanja. Red referatov oziroma predavanj po sporazumu med predavatelji in glavnim odborom. Popoldne ogled muzeja in parka »Tivoli«. Ob pol 21. zvečer komerz v veliki dvorani restavracije »Zvezda«.

— 19. junija ob 9. dopoldne organizacijski referati oziroma predavanja; ob 15. dopoldne eventualno nadaljevanje predavanj, nato sprehod na »Grad« in ogled »Združenih mlekaric«; ob 19. opera »Glumač« in »Cavalleria rusticana«.

— 20. junija zjutraj: izlet na Bled in zaključitev kongresa. — Pripravljalni odbor.

— **Vpisovanje na deski in dekliški meščanski šoli v Trzinu za šolsko leto 1925-26** se vrši v soboto, dne 27. junija ob 10. uri v nedeljo 28. VI. od 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Učenci, ki vstopijo v I. razred naj prinese s seboj zadnja šolska izpričevala, krstni list in potrdilo o cepljenju koz. Za hrano zunanjim učencem skrbi šolska kuhinja, ki je v preteklem letu izdala okoli 8000 kosil po zmerni ceni. Stanovanje na razpolago.

— **»Kurier Lwowski« prenehal izhajati.** Radi nezadostnega zanimanja s strani poljskih radikalnih agrarnih krogov in radi premajhnega števila abonentov je prenehal te dni izhajati po 42 letnem obstoju »Kurier Lwowski«. List je bil organ poljskih levo orientiranih krogov, katerih voditelj je bil zadnje čase Jan Dabski. »Kurier Lwowski« je imel svojočasno velik političen vpliv ter je bil eden od najbolj redigiranih listov.

— **Mobilizacija miru in bratstva na Brezjah.** Občni zbor Z. S. V. Z urinimi koraki se bliža naš dan 30. avgust, vojni tovariši! V vsakem kraju (občina, župnija, eventualno podružnica) naj se javi čimprej vsaj 1 poštirovalen mož, ki bo zaupnik Zveze za tisti kraj. Naslov naj javi Zvezi bivših vojakov Miklošičeva cesta 7 a, ki mu takoj odpošlje pravila že od oblasti potrjena in položnice, da nabira prispevke za našo skupno prelepo spominsko ploščo, ki stane 10.000 dinarjev in jo vsakdo lahko vidi pri trvdki Vodnik v Ljubljani ter za druge najnujnejše stroške Zveze. Ti poverjeniki naj tudi vsaj 14 dni pred 30. avgustom sporoče Zvezi v Ljubljano, koliko mož približno pojde iz njihovega kraja na Brezje. da znamo pravčasno poskrbeti za posebne vlake. Polovična vožnja nam je zagotovljena. — Bratje, kakršnokoli uniformo ste nosili, ob spominu na padle tovariše pozabimo na medsebojne prepire in veselo ter nemudoma na delo! — Odbor Zveze bivših vojakov Z. S. za Slovenijo v Ljubljani.

— **Strašna zverinstva zagrebške železniške policije.** Te dni se je vršila pred okrajnim sodiščem v Zagrebu zanimiva obravnava. Kmetica Ana Berger iz Bresta je vložila strahovito ovadbo zoper komandanta železniškega komisarijata na zagrebškem južnem

kolodvoru in več njegovih žandarjev. — Dne 27. decembra se je peljala Ana Berger s svojim možem po železniški domov. Njen mož se je po naključju zaletel v neko žensko, ki je jela zaradi tega kričati. Prišel je orožnik, ki je sunil njenega moža iz voza ter ga jel pretepali. Ker je žena proti temu protestirala, je prihitel drug žandar, jo zgrabil za lase in potegnil iz vagona. Med tem je prišel komisar, ki ji je ukazal, da gre z njim v pisarno. Zaman je prosila, češ, da ima dojenčka. Komisar je ukazal orožnikom, da ji zvezeta roke. V sobi se je pričela prava srednjeveška tortura, brcali so jo z nogami, bili s pestmi, kamor je padlo, ščipali za prsi, tako, da je padla opetovano na tla. Vsaki-krat so jo pobrali in pretepali dalje. Ko so se naveličali, so odklenili vrata ter jo vrgli na prosto. Ko je to videl njen mož, ki ga je tačas stražil žandar zunaj pisarne, je vprašal: »Ljudje božji, zakaj jo bijete.« Orožnik mu je odgovoril s pestjo, nakar je velel ženi, naj opere svojemumu možu glavo ki je bila vsa krvava in blatna. Ko sta omenila mož in žena, da se bosta pritožila, je zapovedal eden od orožnikov drugemu: »Zveži jima roke, da jima bo brizgala kri izza nohtov.« Sele okrog 9. zvečer so ju odvedli uklenjena na policijo. Ženo so takoj izpustili, toda ni mogla oditi brez moža. Mož je dobil samo dva dni zapore. Ana Berger je mati 8 otrok. Najmlajšemu je bilo takrat 4 mesece. Ko se je vrnila domov, ga ni mogla dojeti. Žena je predložila zdravniško spričevalo in navedla več prič v dokaz svoje ovadbe. Okrajno sodišče se je izjavilo nekompetentnim ter je odstopilo stvar sodnemu stolu.

— **Umrl vsled poškodb, ki jih je dobil v policijskem zaporu.** V Subotici so se zagovarjali dne 15. t. m. občinski policijski narednik Jovan Krnjajski in policijska stražnika Vasa Jakšić in Milan Pečič, ker so ubili Stevana Ajmadija. Ajmadi je pogledal lansko leto nekega večera nekoliko pregloboko v kozarec. Ker je »kravaliral«, so ga vtačnili v policijski zapor. Ob dveh ponoči so ga izpustili, ob šestih zjutraj pa je umrl. Prišedši domov, je potolžil svoji ženi in sosedom, da so ga policaji tako nabili in osuvali s čevlji v trebuh, da se je komaj privlekel do svoje hiše. Povedal je, da se je pri tem posebno odlikoval pol. narednik Krnjajski. Obdukcija je ugotovila, da je mož umrl vsled poškodb na črevesih. Obtoženci so se izgovarjali po stari navadi, da Ajmadija niso pretepali, temveč, da je v pijanosti kje padel. Sodišče je prišlo do prepričanja, da policaja Jakšić in Pečič pri stvari nista bila udeležena, pač pa Krnjajski in še dva druga policijska uslužbenca, ki jih ni bilo mogoče erulirati, zato je prvomenovana oprostilo, Krnjajskega pa obsodilo na šest mesecev robije (težke ječe) in na plačilo 25.000 Din odškodnine vdovi.

— **Požar v Kreki podtaknjen.** Preiskava je ugotovila, da je bil požar v Kreki, o katerem smo pred par dnevi poročali, podtaknjen od zločinske roke. Ugotovljeno je dalje, da na račun reparacij dobavljeni stroji še niso bili vpisani v inventar. Izvršenih je nekaj aretacij.

— **Isa Lang aretiran.** Osiješka policija je zaprosila dunajsko, da aretirajo velikopoteznega goljufa in defraudanta Iso Langa o čigar aferi smo že opetovano poročali. V nedeljo je videl Langa na Dunaju neki Jugoslovian. Obvestil je bližnjega stražnika in Isa Lang je bil aretiran. Lang je izjavil, da se ne čuti krivega, ter da se je prišel na Dunaj samo zdraviti, nikakor pa ni mislil pobegniti iz Jugoslavije.

— **Senzacionalna aretacija aristokratke v Budimpešti.** V pondeljek je bila aretirana v Budimpešti neka dama iz krogov visoke aristokracije. Aretacija je bila odredjena na podlagi številnih ovadb radi goljufije. Aristokratki se očita, da je izvalila večjemu številu dunajskih trgovcev za več milijard blaga pod pretezo, da ga vtihtopi v Budimpešto. Imena policija doslej še ne pove.

— **Morilec Daskalova obsojen.** »Bohemiac« poroča iz Brna, da je obsodilo tamšnoje sodišče macedonskega komitaša Ciconkova, ki je umoril v Pragi Daskalova, na 20 let težke ječe.

— **»Mrtveci« si je dal izplačati zavarovalnino.** Amerikanska sodišča se bavijo te dni z nenavadnim kriminalnim slučajem. V ospredju zadeve stoji znan pustolovec, goljuf in gentleman-vlomilec Feilistet in njegova mlada lepa žena Dorothea, bivša tipkaričica, do katere je prišel Feilistet na ta način čim, da jo je odvedel iz hiše njenih starišev ter skrivaj poročil. Dva meseca po poroki se je zgodila strašna nesreča. V stanovanju mladega para je izbruhnil požar, in Feilistet so našli med ogorki zogljenega. Obupana vdovica pa je dvignila zavarovalnino 50.000 dolarjev. Feilistet se je bil namreč kot skrben soproj takoj po poroki za slučaj smrti zavaroval. Te dni pa je srečal neki uradnik zavarovalne družbe »umrlega Feilisteta« čilega in zdravega v veseli družbi. Dal ga je aretirati, aretovana je bila tudi njegova vdova in stvar je bila kmalu pojasnjena. Feilistet je dal potom svoje žene s pomočjo falzificiranih dokumentov ekshumirati truplo nekega možakarja, ga prepeljal v svoje stanovanje položil na zofo, mu vtačnil v roko smodko, polil vse skupaj s petrolejem ter se hitro odpeljal. Tako je mistificiral ljudi, da je zgorel sam. Zavarovalnino sta si z ženo razdelila.

— **Zopet samomor maturantke.** V terek se je vrgla v Sarajevu elegantna dama pod električni tramvaj. Ko so jo potegnili smrtno nevarno poškodovano izpod koles, je prosila, naj jo puste rajše umreti. Nekaj ur pozneje se ji je želja, da umre, izpolnila sama po sebi. Kaj jo je gnalo v smrt, deklica ni hotela povedati; ugotovilo pa se je kljub temu: Milena Jovanović srednješolka, je dobila ob sklepu šolskega leta »Mabo« spričevalo, zato ni bila pripuščena k maturi in zato je šla v prostovoljno smrt.

— **Vročina v Rimu.** V terek je kazal toploter v Rimu 45 stopinj Celzija. Vročina še vedno narašča.

— **Čudno maščevanje zavrženega snubea.** Invalid Ignac Tepeš v Zagrebu je bil hudo zaljubljen v služkinjo Marijo Jamničak. Te dni jo je vprašal za roko. Toda Marija Jamničak je rekla, da »ne«. To je hudega invalida tako razjezilo, da je prišel pozneje v njeno stanovanje, odprl kovčeg, v katerem je imela shranjeno služkinja vse svoje premoženje, polil obleko in perilo z bencinom ter vse skupaj zažgal. S tem je povzročil trdosrčnemu dekletu 2000 Din škode. Zagovarjal se bo radi hudobne poškodbe tuje lastnine pred sodiščem.

— **Krok 6 veselih služkinj.** Šest podjetnih služkinj v Beogradu se je domenilo te dni s svojimi fanti - vojaki, da se sestanejo pozno zvečer v neki beznici, kjer se bo rajalo do belega dne. Ko je šla njihova »gospodica« spat, so se izmuznile skrivaj od doma. Ko je bilo najbolj veselo, se je pojavila v beznici policija, ki se je hotela prepričati, če nima mogoče opravka z vlačugami ter zahtevala od deklet, da se legitimirajo. Ker ni imela nobena od njih nobenega dokumenta, so morale romati vse v policijski zapor. Tam so čakale zjutraj do 9., da so prišli uradniki ter se je ugotovila njihova identiteta. Najlepše pri celi stvari pa je bilo to, da so vzele nekatere izmed njih edini stanovanjski ključ seboj. Vsled tega je bila zaprta njihova »gospodica« v stanovanjih, dokler se niso vrnile služkinje iz policijskih zaporov.

— **Pri boleznih spolnih organov, gnojni kapavici (triperju), ženskem belem perilu uporabljajte Lacurin paltice in kapsule.**

Ljubljana.

1 — **Akademski agr. klub »Njivac« priredi v petek dne 19. t. m. v dvorani »Kmetijske družbe« (Turjaški trg) ob 20 uri predavanje univ. prof. dr. Vebra: »Psihološki in normativni temelji družabnega reda«. Vabljeni vse občinstvo.**

— **Upokojenci tobačne tovarne v Ljubljani** se že par let sem bore za svoje življenje in obstoj. Prošjo na vse mogoče strani za pomoč, vlagajo spomence na Upravo monopola, na ministrstva, na parlamentarne poslanske klube, toda do danes še ni pomoči. Boda je priklopela do vrhunca. Mnogo jih berači od hiše do hiše, drugi se kakor sence vlačijo po cesti in hirajo, a kljub vsemu je uprava monopola gluha in slepa. Zadnja obširna spomenica je bila poslana na vse merodajne inštanace in tudi poslancem dne 26. aprila t. m. Nato še posebej brzojavka g. Šavniku v Beograd in pismo, v katerem ga milo prosijo, da kaj stori zanje. Toda pomoči ni. Sedaj še enkrat apeliramo javno na vsa merodajna mesta in vse, ki imajo količkar vpliva pri Upravi monopola in vladi, da skušajo po svojih močeh pomagati do rešitve predno se začne dogajati najhujše. Pomagajte, propadamo in umiramo! — Tobačni upokojenci in upokojenke.

1 — **Vpisovanje na Drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani za šolsko leto 1925/26** se vrši dne 30. junija in 1. julija t. l. vsaki-krat ob 8. do 12. ure dopoldne. V prvi letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili IV. razred srednje šole z nižjim tečajnim izpitom ali nastavnim razred meščanske šole s končnim izpitom. Za tiste, ki pridejo iz meščanskih šol, se vrši dne 2. julija ob 8. uri zjutraj sprejemni izpit iz nemščine. V drugi letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili prvi letnik drž. dvorazredne trgovske šole in imajo predpisano predizobrazbo. Učenci in učenke naj se priglase v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov ter naj prinese s seboj izpričevalo o nižjem tečajnem ozir. končnem izpitu ter rojstni list. — Da ne bo prevelike gneče, se naznanja, da je vseeno, če pride kdo prvi ali zadnji na vrsto. Z vpisom ni še nihče sprejet. Na podlagi izpričeval in sprejemnih izpitov bo sklepala o sprejemu konferenca. Do 6. julija bo na razglasni deski objavljeno, kdo je sprejet in kdo odklonjen. — Ravnateljstvo.

1 — **Vzporod proslave 50-letnice obstoja II. mestne deške osnovne šole v Ljubljani, v dne 20. in 21. junija 1925.** — Sobota, dne 20. junija: Ob 20. uri podoknica pred šolo z godbo in petjem, nato obhod po Krakovem in Trnovem. Nedelja, dne 21. junija: Ob tričetrt na 9. zjutraj zbiranje šolske mladine pred šolo, nato odhod z godbo na čelu k maši v trnovsko cerkev. Pri maši pojo šolski otroci s spremljevanjem orkestra. Po maši slavnost v šol. telovadnici s sledečim vzporodom: Dopoldne: a) Slavnostni govor šolskega upravitelja. b) Slavnostno pripenjanje trakov na šolsko zastavo. c) M. Grosčeva: Junak Deklamira učence I. razreda. d) »Slovenec sem«. Poje zbor učencev. e) V. Valentin: »Moji rojakom«. Deklamira učence V. razreda. f) »Slovenec, Srb, Hrvat«. Poje zbor učencev. g) E. Gangl: »Slovenska zemlja«. Deklamira učence VI. razreda. h) »Prav vesel iz šole grem«. Poje zbor učencev. i) A. Potočnik: Matevžev stric pripoveduje. Kratek igrokaz. j) »Bože pravde«. Izvajajo šolski otroci. Popoldne: Ob pol 15. uri zbiranje šolske mladine pred šolo, nato odkorakanje z godbo na čelu na narodno slavo v Hribarjev gaj. Tam pogostitev šolske mladine, izvajanje otroških iger, petje in godba do pol 18. Nato prosta zabava za odrasle.

1 — **Velik vlom v Šiški.** Predvčerajšnjim so imeli Šiškarji zopet svojo senzacijo. Zvečer okrog 17. ure je opazil strojevodja južne železnice Ivan Urbančič, stanujoč v Zgornji Šiški 112, da ga je obiskal v njegovi nenavzočnosti vlomilec, ki mu je odnesel zimsko suknjo, več obleke in perila in 1400 Din gotovine ter nekaj drugih stvari v skupni vrednosti 11.040 Din. Vlom je bil izvršen najbrže že 15. t. m. ponoči, na kak način, še ni popolnoma pojasnjeno. Najbrže je prišel tat v stanovanje s ponarejenim ključem.

1 — **Gremij trgovcev v Ljubljani** pozivlja vse one člane, katerim so hišni posesniki preobširno povisali najemnine na poslovne prostore, da se zglaste v gremijski pisarni. — Načelstvo.

Glas iz občinstva.

MORDA NE BI BILO ZAMAN.

Grda razvada, da morajo rekruti dokazovati svojo godnost za vojaški stan s markiranjem pijanosti in grdimi kletvami, še vedno cvete. Ni treba praviti, kak utis delajo ti »okrancani auferjke« na tujca. Mislamo, da bi mogli na to našo specialiteto brez vsega resignirati in zato predlagamo vsem tem gugajočim se rekrutom, da porabijo priliko in se predstavijo ravnatelju ravno v Ljubljani mudečega se cirkusa »Kludsky«. Tam so vse mogoče eksotične prikazni zbrane in morda bi bilo mesta tudi za kakšnega tulečega, od rož in vina gugajočega se kranjskega rekruta.

Sokolstvo.

»Ljubljanski Sokol«. Z ozirom na govorico, ki kroži po Ljubljani, da je vodstvo cirkusa Kludsky ponudilo Ljublj. Sokolu kot najemnino letnega telovadišča za 6 dni 50 tisoč Din, izjavljamo, da so te vesti neutemeljene, pač pa je zastopnik podjetja postal družstvu dnevne odškodnine 400 Din. Toliko članstvu v vednost. — Odbor.

»Ljubljanski Sokol«. Po bb. Fran Kavčiču in Viktor Rohrmannu smo prejeli od neimenovanega dobrotnika v dar 1000 Din. Za ta znesek se darovalcu kar najtopleje zahvaljujemo. Zdravo! — Odbor.

Narajšajka tekma Ljubljanskega Sokola. Ljubljanski Sokol naznanja, da se vrši na letnem telovadišču v Tivoliju narajšajka tekma po sledečem sporedu: v soboto dne 20. t. m. popoldne ob 4. tekmuje moška in ženska deca, v nedeljo 21. t. m. popoldne ob 8. pa moški in ženski narajšaj. Vstopnina 5 Din. Cenjene roditelje in prijatelje sokolskega narajšaja uljudno vabi odbor.

»Ljubljanski Sokol« priredi v torek, dne 23. t. m. na svojem letnem telovadišču svojo običajni »Kresni večer«, ki bo vseboval pešter in zanimiv spored.

Širite „Nar. Dnevnik“.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,

dne 17. junija 1925.

Blago: Smrekovi hlodi od 25 cm prem. napr., 100 nakl. post. den. 200; deske 20 in 25 mm 111. vrsta, 100 meja den. 480; trami 5/7 11 m, 6/7 11 in 12 m kompletacija 3/3, 3/4, 4 m, 4/4, 4/5 od 5 m naprej, 100 meja den. 470; bukovo oglje la, eksp. blago, 100 meja, 2 vag., den. 94.50; črešlo, suno, v ovoj, letošnje 100 nakl. post., 5 vag., den. 30, ol. 30, zaklj. 30; pšenica Hard Winter, par. rostopna tranz. bl. 460; pšenica Kosaie, par. rostopna tranz. bl. 460; pšenica avstralska, par. rostopna tranz. bl. 450; otrobi pšenični, juta vreče 100 Ljubljana bl. 200; ječmen orig. srbski, 60 kg, 100 Ljubljana bl. 320; rižol ribničan, orig., 100 Ljubljana den. 260; rižol koka, orig., 100 Ljubljana den. 260.

Vrednote: 2% dr. renta za vojno škodo den. 200; 7% inv. pos. iz l. 1921 den. 61.50, bl. 62.50; Celjska pos. d. d. den. 201, bl. 201, zaklj. 201; Ljublj. kred. banka den. 225, bl. 260; Merkantilna banka den. 100, bl. 104; Prva hrv. šted. den. 860, bl. 805; Kred. zav. za trg. in ind. den. 175, bl. 165; Strojne tov. in liv. bl. 135; Trb. prem. dr. den. 335, bl. 345; Združ. papirnice Vevče den. 100, bl. 112; Stavbna družba den. 265, bl. 280; 4% zast. list. kranj. dež. banke den. 20; 4% kom. zad. dež. banke den. 20.

BORZE.

Zagreb, 17. junija. Devize: Curih 11.01—11.11, Praga 167.80—170.80, Pariz 272.50—277.50, Newyork 56.48—57.28, London 275.90—278.90, Trst 217.40—220.40, Berlin 13.45—13.60, Dunaj 0.0795—0.0807. Valute: dolar 55.70—56.50.

Curih, 17. junija. Borza: Beograd 9.05, Pariz 24.675, London 25.035, Newyork 515, Milan 19.75, Praga 15.25, Dunaj 0.0072725.

× Borba radi izvoza žita iz Poljske. Lasko leto je dovolila poljska vlada izvoz 80 tisoč vagonov poljskega žita, eksportiralo pa se je samo okrog 40.000 vagonov. Izvozna taksa je znašala 10 zlotjev za 100 kg. Zastopniki srednjega in velikega poljedelstva so prosili letos vlado, da se izvoz ne omejuje.

je ter da se takse ukinejo. Na tem stališču stoji tudi poljedelsko ministrstvo, dočim je finančni minister za to, da se takse ne ukinejo, temveč eventualno znižajo. Predstavnik malega poljedelstva so se izjavili zoper prosti izvoz žita, sami pa zahtevajo svoboden izvoz prašičev in goveje živine. Pregarori med vsemi temi interesi bodo končali najbrže s kompromisom.

× Slaba letina v Besarabiji. Vsled preobillega dežja je ogrožena v Besarabiji letina. Ministrski svet je sklenil obsirne mere, da se zavaruje preskrba dežele. V ta namen je bil odprt kredit 100 milijonov lejev.

Oddaja poštnih vožnje. Direkcija pošte in brzojava v Ljubljani oddaja za eno leto v zakup prevoz pošte na progi Dobrna—Celje. Javna ustna pogajanja se vrše komisionalno dne 27. junija ob 11. uri pri županstvu Dobrna. Natančnejši pogoji so na vpogled pri občinski pošti v Dobrni, vojniki in Celju.

To in ono.

Ubogi maharadža.

Pred desetimi dnevi je umrl v Parizu maharadža gvaliorski, ki je bil eden od najbogatejših knezov. Posedel je dragulje neizmernе vrednosti, gradove, vrtove in love, kakor jih nima noben evropski vladar, in zveste podanike, ki niso mislili na to, da bi se uprli zoper svojega gospodarja. V Parizu je stanoval maharadža v glasovitem luksuznem hotelu kartieja Bois de Boulogne. Imel je celo vrsto sob. Tu je imel svoj dvor, obdan od svojih eksotičnih spremljevalcev, med katerimi sta se nahajala tudi svečenik in čarovnik. Ko je pričela zvečer igrati jazz-godba in so plesale na odru v vrtu lepe ženske v dekoliranih toaletah pod raznobojnimi svetilkami, je sedel maharadža na balkonu in vedel je, da mu je treba samo migniti z roko, in najlepša deklica bo takoj pri njem, da mu bo delala družbo. Pariz je bil paradiž. Toda maharadža že dolgo ni več mignil, bil je bolan, in šele sedaj, ko je umrl, je izvedel svet, kak siromak je bil bogati maharadža.

Ne, da bi imel kako bolezen. Preveč trivilno bi bilo, da bi govorili o takih stvareh

— temveč, ker je postal slab Evropejec in ni mogel biti več dober Hindu. Lahko bi ga bilo še ozdraviti. Angleški kralj mu je poslal svoje najboljšje zdravnike, in pariški učenjaki bi bili tudi pripravljeni, da mu pomagajo. Končno: Buli na vratu je evropska znanost vendarle še kos! Toda svečenik in čarovnik nista dopustila, da bi se bil dotaknil belih zdravnikov svetega telesa njiju gospodarja. Molila sta ter prosila svoje bogove. Naročila sta brzojavno v Madrasu čudodelnih sredstev, ki naj bi bila zasigurala maharadži dolgo življenje. Vsako noč, ko so zapustili tudi gosti Bois, sta celebrirala skrivnostne ceremonije pod drevesi.

Toda bogovi niso poslali nobene pomoči, in maharadža je umrl. Sežgati bi ga bili morali po tradicijah njegovih očetov na grmadi iz blagoslovljenega lesa, potem bi ne bilo treba njegovi duši nikdar nastopiti očičujočega potovanja. Toda pariška policija ima večjo oblast, kakor indijski maharadža, vsaj, ako je mrtev. Grmade niso dovolili, pač pa so dovolili žalosten surrogat za grmado svetega lesa: krematorij na pokopališču Pere la Chaise.

Tu so sežgali gvaliorskega maharadžo na istem mestu, istega dne, kakor neverne kristijane in žide. Nič ni ostalo od njega razen njegovega pepela in njegovih draguljev.

IMUNITETA.

Francoski podkonzul v Newyorku, gospod Pierre Morachini je vložil zoper svojo soprogo tožbo na ločitev zakona. Sodišče je tožbo zavrnilo. Nato pa je tožila njegova soproga na razporoko. Ko je dobil gospod podkonzul vabilo k prvemu naroku, je sporočil sodišču, da ga ta tožba nič ne briga, ker ga ščiti njegova imuniteta zoper to, da bi se moral odzvati sodnijskemu vabilu. Seveda pa si pridržuje pravico, da vloži zoper svojo soprogo novo tožbo. Sodišče je bilo drugega mnenja. Ugotovilo je, da nimajo zakonski spori z imuniteto ničesar opraviti. Toženi soprog se ima torej povabilu odzvati, ako ne, da ga bo dalo sodišče privedi potom policije.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander. Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Georg poda roko obema delavcema, na rokah prvega je videti močna muskulatura — pri zadnjem imenu pa se zdrzne. Skoro sovražen pogled ošine mladega gospoda, ki mu s poklonom nudi roko, in... Georg se je ne dotakne.

Seveda to ni spravilo v zadrego v občevanju izurjenega moža, iztegnil je roko le, da jo položi na kljuko, in takoj je, smehljaje se govoril o časti, da spozna slavnega potnika, o čigar knjigi povsod govorijo itd.

»Nikakih komplimentov, cenjeni gospodje!« prekinje Leonor besedice, nato se obrne proti Greenu, ki je šele vstopil, potegnil stopnjice gor ter zaprl vrata.

»Je že vžgano?«

»Ze gori. V petih minutah bo vse v plamenu.«

»Naše dosedanje bivališče uničim namreč z ognjem,« pojasnjuje Leonor, obrnjena proti Georgu. »Moj oče je pač marsikaj zapustil, kar je treba uničiti, če hočem sama uživati dobrote njegovih iznajdb. Sedaj naprej, Green, na svoj prostor — in vidva gospoda, izvolita najprej v prostor, ki je namenjen šoferju, da vidita, kaj premore »Maksimus«, tako sem namreč krstila avtomobil očetu na čast. Tam lahko z lastnimi očmi opazujeta, kar vama bom pozneje razložila.«

Na ozkem hodniku opazi Georg toliko zagonetnega, da raje za zdaj še ne začne natančneje ogledovati, in ravno tako je v prostoru za šoferja. Tudi najmodernejši inženir bi bil našel same uganke.

Green, še vedno v dolgi črni suknji in s cilindrom, stoji pred aparatom z neštevilnimi kolesi in vijaki! Najprej naredi »tut, tut.« Slišati je prav klaverno, kakor da se igrajo otroci. Istočasno majhen sunek, avtomobil se premakne, zapusti takoj pot, ter vdre skozi grmičje.

»Zdaj moramo pa malo okna zapreti.«

Pritisne na gumb in čez steklena okna se spuste od spodaj navzgor kovinaste plošče. Avtomobil je popolnoma zaprt. Povsod gori električna luč, tu pa tam je napravljena v ploščah majhna okrogla lina z zelo debelim steklom, tako za šoferja in tudi Georga je porinila Leonor k taki linici, da lahko vse pregleda, vidi velikanski lomilec, pritrtjen spredaj na avtu.

»Skozi prava vrata ne moremo,« razlaga Leonor, »oblega jih še vedno množica, bilo bi smrtno nevarno in pa moj odhod naj bo povsem nepričakovan.«

»Torej pojdimo skozi vrata zadaj?«

»Ne, zid ima sploh samo ena vrata.«

»Kako pa potem pridemo ven?«

»Prav enostavno, skozi zid.«

»Jeli porušen?«

»Ne, vdremo skozi.«

»Saj je komaj meter debel,« dopolni mr. Green.

Georg ne vpraša dalje, le opazuje.

Največje grmovje ni za avto drugega kot slama — tu sta dve drevesi, med katerima ne more skozi — zavije malo v stran in precej debelo drevo se zruši kakor košček lesa — in sedaj je videti že zid, zidan iz velikih kamenov.

»Pozor, majhen sunek!«

Avto poveča brzino — videti je, kakor da zid drevi

blíže — Georgu se zdi, da mu bije srce v vratu, sedaj sunek, niti tako močan, da bi se v avtu kaj preobrnilo, zunaj pa — silovit pok, potem prasketanje kamnov — avto je prodrl zid, ki je že za njim.

4. Iznajdbe Maksimusa Morrisa.

S hitrostjo osebnega vlaka hiti avto po cesti proti zahodu.

Se v šoferjevem prostoru razlaga Leonor o načinu, kako je in kakšne lastnosti ima avto.

»Njegova teža ne znaša niti dvajset centov. Narejen je namreč iz aluminija, ki pa ga je oče na poseben način predelal, da je na vnani strani pojeklen, tako da imamo res oklopne plošče. Notranje prostore vam pokazem pozneje. Lahko je popolnoma odprt ali popolnoma zaprt, kakor ste videli preje, ali pa so, kakor zdaj okna, kakor v sobi.

Na zgornji strani avtomobila lahko napravimo oklopni stolpič, opremljen z revolversko kanono in strojno puško; no upajmo, da teh ne bomo nikdar rabili.

Zadaj lahko porinemo ven prostoren hodnik, prav tako spredaj in na obeh straneh.

Voz je pritrtjen na treh oseh ali šestih kolesih. Pod vozom so še druga kolesa, ki opravljajo razne funkcije.

Mr. Hartung, nisem vas še vprašala, kakšne težkoče bo imel premagati avto na poti, ki ste jo vi prehodili. Pripovedujte nam kaj o tem.«

»Tudi jaz sem se šele sedaj tega domislil. Seveda so na potu velike zapreke. Da je avto urejen tako, da plava, to sem že slišal.«

(Dalje prih.)

MALI OGLASI

Cena oglasov do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljnja beseda 50 para.

Absolventin

dvorazredna trgovske šole išče primernega mesta v pisarni. Gre tudi na deželo in eden od dva meseca brezplačno. — Ponudbe prositi na upravo lista pod: »Pridnac.«

Original

Leyrerjeve slike in Valvazorja. prodaja Hinko Sevar, antikvariatknjigarna, Ljubljana.

Gospodična

poučuje citre proti nizkemu honorarju. Gre tudi na dom. Naslov pove upravo lista.

Službo blaginjičarke

išče gospodična, večja tudi vseh pisarniških del. — Ponudbe prositi na upravo lista pod: »Blaginjičarka.«

Oblačilno blago

v ostankih in od kosa kupite vedno dobro in najceneje v

TEKSTILBAZARJU,

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10, prvo nadstropje. Zunanji naročniki! Pišite po ceniki!

Pozor!

V nedeljo 14. t. m. popoldne se je izgubila črna listnica z vsebino Din 400.— in različnimi dokumenti od postaje St. Vid—Vižmarje na cesti proti Smledniku do okna »Turnac«. Najditelja se prosi, da isto odda proti nagradi v upravi »Nar. Dnevnika«.

Revirni gozdar

z državnim izpitom, 34 letno temeljito vsestransko prakso in prvovrstnimi izpričevanji, izvežban tudi v poljedelskem gospodarstvu, ki je vodil samostojno večje revire ter govori slovenski in nemški, želi izpremeniti svojo neopovedano službo. Ponudba pod »Revirni gozdar« na upravo lista.

Javna dražba

različnega pohištva, preselitelnega blaga, bakrenih izdelkov in dr. se vrši v soboto 20. junija t. l. ob 10. uri popoldne v skladišču »Balkan«, Dunajska c. 33. Blago je mogoče ogledati v skladišču vsak dan po 15. jun. od 8—12. in od 2—6. ure.

Damski in dekliški slamniki

po znižanih cenah ravno kar došli!

Oblike damske, od Din 70.— do Din 150.—, otroške od Din 50.— do Din 70.— nakiteni od Din 100.— naprej — dokler traja zaloga.

Oglejte si cene v izložbi

MINKA HORVAT, Ljubljana, Stari trg št. 21

„Opeka“

prvo vrstne zidake priporočila opekarna

„EMONA“ D. D. v Ljubljani — Tovarna na Viču (Brdo) — Pisarna v Pražakovi ulici 3. priključje.

Ženitev.

Dame (tudi brez premoženja) naj pošljejo svoj naslov in 5 dinarjev na upravo lista pod šifro: »Ženitev«. Tajnost zajamčena.

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (Zim Prelozovega spomnika) Ob vodi Na malo!

Priprava potrebščin na šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, molarje, pisarniške, igračarje, ščeka, stropa, toaletno blago. Telefon 213

„GROM“

CARINSKO POSREDOVNIŠKI IN ŠPEDIČSKI BUREAU LJUBLJANA, KOLODOVRSKA ULICA 44. Telefon 1404

Naslov brzojavkam: „GROM“.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Trgovski uradnik

perfekten knjigovodja in korespondent z dolgoletno prakso išče primerenega mesta pri večjem podjetju. — Ponudbe pod »Izvrstna moč« na upravo lista.

Agentura

dobro vpeljana, prevzame vseh vrst trgovska zastopstva. — Ponudbe: »Agentura« na upravo lista.

Za 700 Din

mesečno gre vpokojenec, bivši skladiščnik več 4 jezikov in vseh pisarniških del kot sluga, inkasant, paznik, nočni čuvaj, skladiščnik ali sluh. Cenjene ponudbe prositi na upravo lista pod: »Zanesljiv 700«.

Abadie

eligaretni papir zopet stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.